

Blikkontakt

Blikkontakt er et prosessorientert fotoprojekt initiert av filmskaper og fotograf Eli Lea (prosjektleder). Det vil bli gjennomført i samarbeid med fotograf Tove Breistein

Sammendrag

Den overordnede målsetningen med prosjektet er bruke portrettfotografiet til å tematisere representasjon, identitet og inkludering. Det gjør vi gjennom å løfte frem en gruppe mennesker som i mange sammenhenger er lite synlige i det offentlige rom, eldre med ulike former for utviklingshemninger. Den konkrete målsetningen i prosjektets fase 1 er derfor å lage en portrettserie sammen med seniorer ved Håstein seniorsenter, et dagsenter for eldre med utviklingshemning i Bergen. Seniorene blir invitert til å delta i den fotografiske prosessen slik at de får innflytelse på hvordan de selv fremstår i bildet. Vi ønsker å søke Fylkeskommunen om kr 40 000 i støtte til prosjektets fase 2 (formidling), hvor planen blant annet er å samle erfaringene i et hefte og tilby ungdom et undervisningsopplegg om representasjon og kulturell identitet gjennom Den kulturelle skolesekken skoleåret 2018/19. I tillegg til å være utdannet fotograf/filmskaper er prosjektleder lærerutdannet og har erfaring med undervisning for ungdom både i og utenfor skolen.

Bakgrunn og relevans

Prosjektet er en utvidelse av dokumentarfilmprosjektet *Rett fra hjertet* (2011-2013). I dette prosjektet ble seniorene ved Håstein og Myrdal seniorsenter invitert til å fortelle en historie fra livet sitt. Filmen ble laget av Hanne Jones og undertegnede, og produsert av Flimmer Film. Prosjektet mottok støtte fra Kulturrådet, Extrastiftelsen helse og rehabilitering, Bergen kommune/Kulturelle spaserstokken, Hordaland fylkeskommune/KUP og Sparebanken Vest. Duoen har jobbet med flere lignende prosjekter tidligere (mer info på elilea.no).

Historisk har fotografiet ofte blitt brukt til å typologisere og katalogisere "annerledeshet". På 1800-tallet ble fotografiet brukt i vitenskapelig øyemed til å klassifisere personer som av ulike grunner falt utenfor den borgerlige normalen - psykisk syke, kriminelle og fremmede folkeslag. Forsker Mette Mortensen skriver i utstillingskatalogen *Ansiktets geometri* at ulike grupper i en befolkning har tilgang til ulike representasjonsformer. Hvilken representasjonsform har vært tilgjengelig for personer med utviklingshemninger? Fotografiet er med på å forme en gruppes ansikt utad, på godt og vondt. Når et portrettbilde inngår i den offentlige sirkulasjonen av bilder, bidrar det til å gjøre noe synlig. I det ligger det også en kime til å endre den portrettertes kulturelle og sosiale status.

Sosialt fotografi

I *Blikkontakt* blir den fotografiske prosessen brukt i en sosial og relasjonell sammenheng. Det vil si at den kreative prosessen blir brukt til å utvikle en samtale med seniorene i prosjektets fase 1 og med ungdom i prosjektets fase 2 om bilder av andre og bilder av dem

selv. Prosjektet starter med å invitere alle senioren til fotoworkshop. Her skal vi se på og snakke om portretter. Hvem blir portrettert? Hvorfor? Hva kan vi fortelle om et menneske ut fra et bilde? Hva sier bildet ikke noe om? Hvilket bilde liker du? Den samme innfallsvinkelen vil anvendes i det dialogbaserte undervisningsopplegget rettet mot ungdom i prosjektets formidlingsfase.

Når man som kunstner er opptatt av kunst i en relasjonell sammenheng, handler et prosjekt om mye mer enn det visuelle sluttresultatet. Prosessen - møtene, samtalene og de nye relasjonene som oppstår - er like viktige. Dette betyr ikke at selve sluttresultatet er underordnet prosessen, eller at fotografiet bare brukes som et middel for å utforske det relasjonelle landskapet. I noen prosjekter kan kanskje en slik vinkling være riktig, men i *Blikkontakt* er også kvaliteten på sluttproduktet viktig. Opplevelsen av prosessen reflekteres i den kunstfaglige kvaliteten på sluttproduktet. De to kan ikke skilles fra hverandre.

Formidling

Utstilling

Vi har per dags dato ikke bestemt hvor eller hvordan utstillingen skal bli. Dette kommer vi til å utvikle på et senere tidspunkt.

Hefte

Heftet vil vise prosessen i tekst og bilder. Heftet vil danne utgangspunktet for undervisningsopplegget, men også gis til prosjektdeltakerne som en dokumentasjon på det de har vært med på. Heftet kan også være interessant for andre som ønsker å gjøre liknende prosjekter og vil derfor være tilgjengelig digitalt på forespørsel.

Undervisningsopplegg

Hvem ser, hvem blir sett?

Undervisningsopplegget, med den foreløpige tittelen "hvem ser og hvem blir sett" vil være et praktisk og dialogbasert undervisningsopplegget forankret i læringsmål i den generelle delen av læreplanen, med et spesielt ønske om å bidra til å styrke elevenes identitetsutvikling. Intensjonen er at åpne samtaler omkring fotografiene og den inkluderende fotografiske prosessen som ligger bak bildene, vil kunne styrke elevenes evne til undring og refleksjon om seg selv og andre. Hvilken funksjon har et portrett, hvem blir portrettert, når blir et bilde kunst, når er det dokumentar, hva er forskjellen, hva er sosialt fotografi? Dette er bare noen eksempler på hvordan de konkrete portrettene kan spore an til det overordnede tema om representasjon, inkludering og identitet. Elevene vil også få en praktisk oppgave som du kan bruke mobilkameraet sitt til: Ta et kunstportrett av deg selv (foreløpig ide). Et håp er å pirre de unges nysgjerrighet på fotografiet som uttrykksform og kunstsjanger. Lærerne på de aktuelle skolene vil få forslag til et par forberedelsesoppgaver de kan bruke i klassen i forkant.

Hva vil skje i prosjektet

Fremdriftsplan

Fase 1 Utvikling og produksjon

Informasjon og invitasjon: Prosjektet vil starte med at alle seniorenne får skriftlig informasjon om prosjektet. Pårørende/Verge vil også få skriftlig informasjon. Seniorenne vil samtidig få en egen invitasjon til å delta i fotoworkshopen. Hvis noen bare vil delta i fotoworkshopen, og ikke bli fotografert, er det helt greit.	Mars 2017
Fotoworkshop og fotografering i midlertidig fotostudio på Håstein seniorsenter. Ca. 10 samlinger som strekker seg over 7 måneder.	Strekker seg fra april til oktober 2017.
Etterarbeid, bildebehandling	Oktober, november og desember

Fase 2 Formidling

Arbeid med utstillingen, markedsføring/medieplan og utvikling av undervisningsopplegg.	Oktober, november og desember
Utstilling	Desember 2017
Søke om å bli med i Den kulturelle skolesekken med et undervisningsopplegget "Hvem ser og hvem blir sett?"	1. desember 2017

Budsjett

Utgifter

Arbeid	Ant. arb.dgr	Dagspris	Kommentar	Sum
Fotoworkshop (6 samlinger, ca 2,5 timer per gang)	12	kr 5 000	Med for- og etterarbeid estimeres to arbeidsdager per samling	kr 60 000
Fotografering (4 ganger med begge to)	8 (fordelt på Lea og Breistein)	kr 5 000	Rigging av studio og fotografering	kr 40 000
Leie fotoutstyr		kr 1 500		kr 1 500
Etterbehandling	4	kr 5 000	Bildebehandling	kr 20 000
Utvikle undervisningsopplegg til DKS	7	kr 5 000		kr 35 000
Trykk foto				kr 30 000
Arbeid med hefte/bok	2	kr 5 000		kr 10 000
Trykk hefte (på Kopibutikken)	Antall 50	kr 70 stk		kr 3 500
Administrasjon	4	kr 5 000	Prosjekt møter, utarbeide informasjonsskriv, invitasjoner, rapportskrivning, markedsføring, medieplan, utvikle utstillingen som et prosjekt osv.	kr 20 000
Uforutsette				kr 20 000
			Totalsum	kr 240 000

Dagsraten og prisene er inkludert moms og sosiale kostnader

Finansieringsplan

Hvor	Frist	Kommentarer	Sum
Bergen kommune	1. februar		kr 90 000
HFK	1. mars		kr 40 000
Helle Bennetts minnefond	1. april	Prioriterer spesielt prosjekter rettet mot personer med utviklingshemninger http://www.hbaf.no/	kr 50 000
Sparebanken Vest	1. april		kr 60 000
		Totalsum	kr 240 000

Om søkerne

Eli Lea

Prosjektleder

Eli Lea
Inndalsveien 94
5063 Bergen
Mobil 99441414
eli.lea@gmail.com

Utdanning

MA Communication Media fra School of Art, Media and Design ved University of the West of England med fordypning i fotografi og filmproduksjon.

Certificate of Higher Education in Photography fra University of Wales, Cardiff.

Cand.polit. fra Universitetet i Bergen (samfunnsfag, hovedfag i nyere politisk historie)

Cand. mag. fra Universitetet i Bergen (kultur- og språkfag)

Videreutdanning i psykologi, pedagogisk teori, kunstterapi og praktisk-pedagogisk lærerutdanning (PPU).

Nesten alle prosjektene jeg jobber med inviterer "publikum" med som medskapere på en eller annen måte. Mange av mine tidligere prosjektene har vært filmatiske prosjekter produsert av Flimmer Film i Bergen. De to siste årene har jeg jobbet mer med fotografiet og tekst. Prosjektene jeg har jobbet med har mottatt prosjektstøtte fra blant andre Vestnorsk

filmsenter, Kulturrådet, Sparebanken Vest, Bergen kommune/Kulturelle Spaserstokken, Helle Bennets Minnefond og Hordaland fylkeskommune. Se oversikt over prosjekter på elilea.no. Som kunstner og kulturarbeidet blir jeg stadig mer nysgjerrig på hvilket mangfoldig potensial som ligger i å jobbe prosessorientert i en kunstnerisk praksis sammen med mennesker som lever i sårbare livssituasjoner eller har en eller annen form for funksjonshemning .

Prosjekter

Pågående

Fjorden i bilder / Vandreutstilling og formidlingsprosjekt i samarbeid med fotograf Marita Aarekol. Prosjektet har nylig fått prosjektstøtte av Bergen kommune/Den kulturelle spaserstokken. Min rolle er primært å jobbe med utstillingen og formidlingsopplegget.

Livsfortellingsarbeid for utviklingshemmede / Et bokprosjekt. Jeg skal levere bilder til forsker Britt-Evy Westergård ved Høgskolen i Oslo og Akershus sin bok om livsfortellingsarbeid for personer med utviklingshemninger. Boken skal gis ut med støtte fra blant annet foreningen Leser søker bok. Boken kommer ut i 2018.

Forestillingens kraft / Et samarbeidsprosjekt mellom Verdighetsenteret, Bergen Røde Kors Sykehjem og scenekunstkompaniet Kompani Krapp. I prosjektet inviteres personer som lever med demens til å lage fortellinger med utgangspunkt i et fotografi. Kompani Krapp skal bearbeide fortellingene fra fortellerverkstedene til en sceneproduksjon. Prosjektet er foreløpig støttet av Hordaland Fylkeskommune/KUP. Min rolle: Prosjektutviklingen og fortellerverksted.

Tidligere prosjekter

Hverdagen etter soning (digitale fortellinger) 2015. Et samarbeid med Røde Kors sitt prosjekt [Nettverk etter soning](#) og Sjau film. Produksjon: Sjau film. Finansiering: Norges Røde Kors. Min rolle: Manus, lydopptak, klipp

Tilbakeblikk. Livsminner fortalt av beboere ved Signo Konows Senter i Bergen (bok) 2014 . Signo Konows Senter er et sykehjem for døv / hørselshemmede og døvblinde. Finansierte av Bergen kommune/Den kulturelle spaserstokken. Min rolle: Prosjektutvikling, manus, lydopptak, foto, klipp.

Retten fra hjertet (digitale fortellinger, bok) 2011-2013

Et samarbeid med Norsk forbund for utviklingshemmede og Håstein og Myrdal seniorsenter. Produksjon: Flimmer Film. Finansiering: Extrastiftelsen - helse og rehabilitering, Fylkeskommunen i Hordaland, Bergen kommune, Vestnorsk filmsenter, Kulturrådet. Min rolle: Prosjektutvikling, co-regi, manus, lydopptak, foto, klipp.

Mine dager (digitale fortellinger, fotoserie/portretter, bok) 2008-2010

Et samarbeid med Margit Tanners minne aldershjem, Slettebakken menighets aldershjem og Stiftelsen St. Johanneshjemmet. Produksjon: Flimmer Film. Min rolle: Prosjektutvikling, co-regi, manus, lydopptak, foto, klipp.

Finansiering: Bergen kommune, Vestnorsk filmsenter, Helle Bennets minnefond, Sparebanken Vest

Se eventuelt mer på elilea.no

Tove Breistein

*Tove Breistein
Bellgården
Jacobsfjorden 6d
5003 Bergen*

Utdanning

Master of Fine Arts Central Saint Martin's College of Art & Design i London

Arbeid

Breistein er en erfaren fotograf som arbeider som freelancer med kunder både i England og Norge: Time Out Travel Guides, Country Life, Nøstebarn AS, Circus Reklamebyrå, TV3, Samlaget, Kagge, Gyldendal and Cappelen Damm. Breistein har de senere årene vært på lengre reiser hvor hun både fotograferer og skriver. Hun har nylig flyttet hjem til barndomsbyen Bergen og holder på å etablere seg som fotograf her. Se hennes arbeider på <http://tovebreistein.com/>